

Socio-economisch relanceplan West-Vlaanderen

#samenondernemen voor weerbare werknemers en werkgevers

Tom Van Welden, directeur Strategie en Projecten, POM West-Vlaanderen

Net voor de uitbraak van de coronapandemie stond alles klaar om in West-Vlaanderen Werkt in te zoomen op de investeringshauze van de voorbije periode in het bedrijfsleven en de grote pijlers van de investeringslegislatuur van de Provincie West-Vlaanderen. De context is uiteraard veranderd. Socio-economisch West-Vlaanderen heeft nu meer nood aan informatie over concrete maatregelen op korte termijn om in die gewijzigde context overeind te blijven. Daarom gaan we in dit artikel dieper in op het stevige socio-economische luik van het globale provinciale relanceplan dat POM West-Vlaanderen invult.

Al in het meerjarenplan 2020-2025 van de Provincie West-Vlaanderen was de insteek voor het economische luik het verder klaarstomen van onze werkgevers en werknemers voor de toekomst. De kiemen die daarin werden geplant zijn ook in de huidige crisis de juiste om een relance mee vorm te geven. Het socio-economische relanceplan kan dus vertrekken van een basiskader. Dit kader wordt nu geïntensifieerd, gericht bijgestuurd en vooral in uitvoering versneld. Er moeten nu oplossingen worden gesmeed; de **Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij West-Vlaanderen** wil ervoor zorgen dat het ijzer tijdig heet is.

Digitalisering is een rode draad doorheen de acties. Lockdowns, telewerken, social distancing,... Stuk voor stuk hebben ze ons allen, zowel werkgever als werknemer, geconfronteerd met digitalisering en technologie als noodzaak én als oplossing. Tegelijkertijd is die confrontatie soms ook effectief confronterend. Industriële kmo's, werknemers in een productiecontext, telewerkende kenniswerkers of detailhandelaars: op elk niveau is de weerbaarheid tegenover crisissituaties gebaat met een hogere mate van technologische ondersteuning en kennis van digitale tools. Op die **weerbaarheid**, die

Jean de Bethune: "Voor het socio-economisch relanceplan West-Vlaanderen mobiliseert de POM circa 6,5 miljoen euro."

West-Vlaanderen ook door vroegere crisissen heeft geloodst, wil **POM West-Vlaanderen** inzetten.

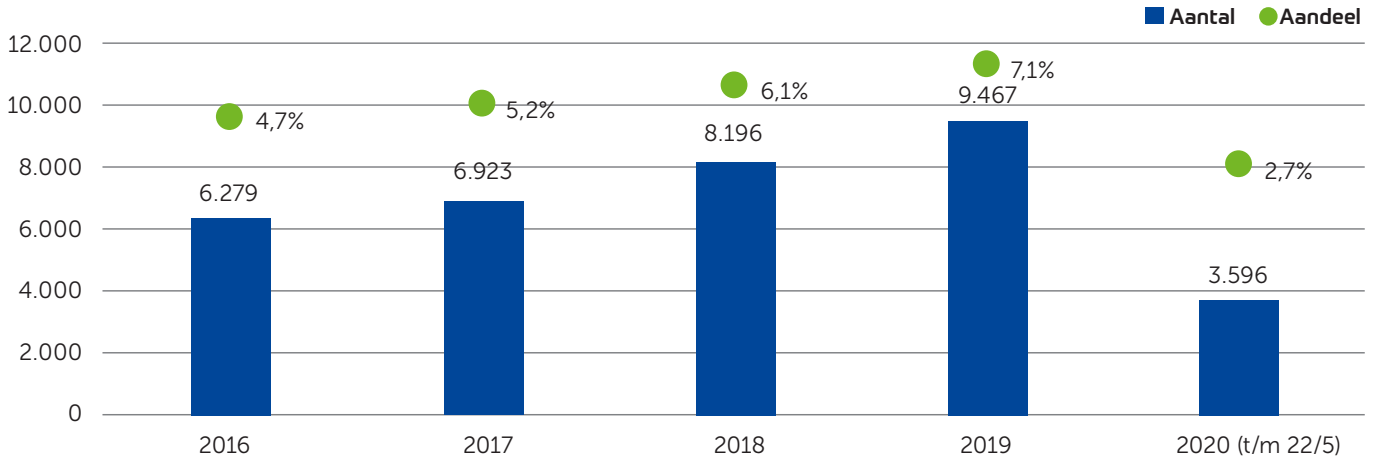
't Begint bij de start

"Starters vormen niet de ruggengraat, maar het merg van onze economie", stelt **Jean de Bethune**, gedeputeerde voor Economie en voorzitter van POM West-Vlaanderen. "Een poging om er zoveel mogelijk te redden en hun weerbaarheid te verhogen, vormt dan ook een belangrijk actieterrein van het

relanceplan. Dit is zoveel meer dan een helpende hand in tijden van nood. Dit is tegelijkertijd een investering in ons bedrijfsleven van morgen", motiveert de gedeputeerde de investering van bijna een **half miljoen euro**.

In tijden van economische recessie schuilt de kwetsbaarheid zeker bij starters vaak in een nog onvoldoende sterke financiële structuur. POM West-Vlaanderen breidt haar startersbeleid daarom uit met de organisatie van een grootschalige solvabiliteitstest,

Figuur 1. Aantal en aandeel actieve ondernemingen in West-Vlaanderen opgericht vanaf 2016

Bron: Lokovest (22/05/2020), verwerking: Afdeling DSA, POM West-Vlaanderen.

als aanloop naar een professionele begeleiding en ondersteuning op dat vlak. Op korte termijn werd een digitale quickscan ontwikkeld en werd een brede groep van experts georganiseerd om de startende ondernemer te begeleiden in de uitbouw van een weerbare financiële basis. (cf. www.quick-scan.be)

Figuur 1 toont dat het aantal starters in West-Vlaanderen sinds 2016 fors in de lift zit. Samen maken ze al meer dan een kwart van de actieve ondernemingen in de kustprovincie uit.

Digitaal als het nieuwe normaal

De toenemende digitalisering en automatisering van bedrijfsactiviteiten en de eraan verbonden nood aan digitale vaardigheden van werknemers zijn niet nieuw. Vlaanderen geraakt echter niet verder dan de Europese middenmoot als het op levenslang leren aankomt. De COVID-19-crisis, met onder meer de social distancing-maatregelen, heeft deze nood extra scherp gesteld. We moeten erop toezien dat de kloof tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt niet

nog dieper wordt.

Een bijkomende digitalisering van het productieproces en hoogtechnologische machineparken zijn voor veel kmo's geen keuze meer, maar een noodzaak om de veerkracht en het adaptatievermogen van onze ondernemingen te versterken. De digitale skills van werknemers zijn in dit proces cruciaal om de nieuwe technologische ontwikkelingen ook effectief en efficiënt op de kmo-werkvloer te kunnen toepassen. Samen met de sociale partners werkt de POM dan ook een dubbel adaptatietraject uit. We starten versneld met een serieuze technologische upgrade van de opleidingsinfrastructuur voor volwassenen (werkzoekenden en werknemers) in West-Vlaanderen. Zodat we massaal gewapend zijn met de nodige digitale en technologische kennis om onze tewerkstelling veilig te stellen in een snel veranderende omgeving. POM en Provincie mobiliseren hiervoor onmiddellijk **2,5 miljoen euro**. Daarnaast wordt circa een **half miljoen euro** ingezet op sensibilisatie en doorlichting

van de industriële kmo's op het vlak van modernisering/digitalisering/robotisering van het machinepark, met erop volgende implementatietrajecten.

Uit onderzoek van **Agoria** bij de Belgische industriële ondernemingen (weliswaar pre-corona) blijkt dat de hoogdringendheid van digitalisering nog niet ten gronde was doorgedrongen (**zie figuur 2**).

Circa 83% van de Belgische industriële kmo's ziet digitalisering als een opportuniteit, maar slechts 44% is ervan overtuigd dat de impact op hun sector groot zal zijn. 45% van de bedrijven denkt dat de impact eerder beperkt zal blijven. Bij de helft van de bedrijven is er dus nog geen urgentiegevoel aanwezig en dat houdt een risico in.

POM West-Vlaanderen neemt voor de acties rond digitalisering een resem partners onder de arm, zoals de sectorfondsen en vakbonden, **Syntra West**, de **Centra voor Volwassenenonderwijs**, **VDAB** en de

Figuur 2. Digitaliseringsperceptie bij Belgische industriële kmo's

Bron: grafiek uit brochure 'Digitaal is een mindset' AGORIA

werkgeversorganisaties en sectorale kenniscentra.

Ook voor de detailhandelaar is het digitale geen ver-van-mijn-bed-show meer. De lockdown heeft ook hier aangetoond dat digitale aanwezigheid, marketing en verkoop in crisistijden eenvoudigweg tot het standaard 'overlevingspakket' moeten behoren. We koppelen zelfstandige ondernemers in kleinhandel, toerisme en horeca aan ICT-starters en marketingspecialisten voor individuele digitale positionering en begeleiding bij de implementatie ervan.

Geen innovatielockdown

Regelmatig hoor je 'Never waste a good crisis' opduiken. Ook POM West-Vlaanderen is ervan overtuigd dat de pijnpunten die deze crisis blootlegt evenveel kansen inhouden voor structurele innovatie en vooruitgang. West-Vlaanderen focust hierbij op drie pijlers: digitalisering van het machinepark, nieuwe product- en/of dienstontwikkeling, en het aanboren van nieuwe markten. We lanceren daarvoor nog in 2020 twee nieuwe oproepen voor Quick Win-projecten. Quick Win ondersteunt concrete innovatieprojecten in ondernemingen uit de West-Vlaamse industriële speerpuntsectoren. POM West-Vlaanderen maakt hiervoor **1 miljoen euro** budget vrij.

Voor de zorgsector, die met bijzondere uitdagingen wordt geconfronteerd, voorzien we daarbovenop een apart innovatieprogramma voor de ontwikkeling van nieuwe processen/ diensten/producten in samenwerking met het bedrijfsleven en kenniscentra. POM West-Vlaanderen zet hiervoor een samenwerking op met de Vlaamse zorginnovatiepartner **In4Care**.

Duurzame logistiek

Tot slot wordt ook de transport- en logistieke sector niet vergeten. Ook hier komt digitalisering terug. Transparantie in goederenstromen zal essentieel zijn om ze op een adequate manier te

kunnen behandelen. De huidige crisis heeft geleid tot extreme stocksituaties, van stockbreuken tot -overschotten. Onzekerheid over de opleving van de internationale markten en over de financiële impact van de crisis op de lokale marktvraag nopen de logistieke sector ook tot bijkomende efficiëntie en aanpassingsvermogen. POM West-Vlaanderen zet daarom in op de ontwikkeling van een volwaardig en laagdrempelig track & trace-systeem, gekoppeld aan een verdere efficiënte digitalisering van documenten. Tegelijk worden zo ook fysieke contacten in het logistieke proces verminderd. Daarnaast zetten we verder in op een globale verduurzaming van de logistiek, via de modal shift. Door een samenwerking met het **Vlaams Instituut voor de Logistiek** krijgen West-Vlaamse kmo's de kans om hun businesscase voor het gebruik van transport over water te laten uittekenen, inclusief concrete kostprijsberekening. Zekere, controleerbare, duurzame en kostenefficiënte logistiek moet een West-Vlaams handelsmerk vormen.

Voorafgaand aan deze acties nam POM West-Vlaanderen ook haar verantwoordelijkheid in een aantal noodhulpacties van de Provincie West-Vlaanderen. Samen met **Voka West-Vlaanderen** werd de website **www.veiligaandeslag.be** ontwikkeld, met een houvast voor ondernemers rond de implementatie van de social distancing-maatregelen naar aanleiding van de heropstart begin mei.

Een 'shared engineer' is aan de slag om de sociale economie-bedrijven bij te staan in de herorganisatie van de werkvloer conform de social distancing-maatregelen. Via de koepels **4Werk** (maatwerkbedrijven) en **STAM** (arbeidszorginitiatieven) kunnen ook concrete infrastructurele ingrepen hiervoor provinciale steun vanuit de POM aanvragen.

Ook de campagne **ZomerIn-WestVlaanderen** van de Provincie, samen met de West-Vlaamse steden en gemeenten, wordt mee ingekleurd door de POM, die hiervoor de kernversterkende kleinhandelsbril opzet.

6,5 miljoen euro

Voor het socio-economische relanceplan mobiliseert POM West-Vlaanderen circa 6,5 miljoen euro voor snelle acties in ondersteuning van de West-Vlaamse economie, met haar ondernemingen, haar zelfstandigen en haar werknemers, van vandaag en van morgen. Diverse projecten rond de aangehaalde thema's zitten nog in de pipeline. Hiermee hoopt de POM deze acties bijkomend te financieren en op te schalen tot een stevig uitgebouwde structurele werking.

#samenondernemen
#meerwestvlaanderen

